

Tisková zpráva
23.6.2021

Překážkové dráhy v systému pomoci obětem partnerského násilí

Aktuální výzkum Sociologického ústavu AV ČR, v. v. i. a organizace proFem – centrum pro oběti domácího a sexuálního násilí, o. p. s., potvrzuje, že oběti partnerského násilí se v mnoha případech k účinné pomoci nedostanou. Výzkum podrobně mapuje konkrétní překážky, jimž oběti musejí čelit, a to v rámci rozhovorů s lidmi, kteří partnerské násilí v současnosti řeší a dále s organizacemi, jež pomáhají různě znevýhodněným skupinám ve společnosti. Obzvláště spletitou cestu totiž mají právě ti, kdo se kromě partnerského násilí potýkají například se zdravotním, sociálním či jiným znevýhodněním.

Pandemie COVID-19 s sebou přinesla zvýšení počtu osob, které hledají řešení domácího násilí včetně partnerského násilí. Stávající systém jim ale mnohdy tato řešení poskytnout nedokáže.

„Potom, co mě uhodil, utekl a pravda je, že po zkušenosti s policií, již jsme předtím měly (... kdy to nikdo neřešil a nebral vážně), mě ani nenapadlo tu policii zavolat. Mávly jsme rukou a šly jsme dál,“ popisuje svou zkušenost s agresivním partnerem své klientky sociální pracovnice. Jak ukazují výstupy kvalitativního šetření, nejen oběti, ale i lidé z pomáhajících organizací na získání systémové podpory často zcela rezignují.

„Systém pomoci obětem partnerského násilí není dostatečně připravený na ty, kdo neodpovídají stereotypu ideální oběti domácího násilí, tedy nejedná se o bílou česky hovořící ženu střední třídy s maximálně středoškolským vzděláním, jež je viditelně vystrašená, pláče apod.,“ shrnuje hlavní zjištění výzkumu Blanka Nyklová z SOÚ. *„Systém nedostatečně pracuje se skutečností, že násilí v osobních vztazích se nikomu nevyhýbá a že obzvláště zranitelné skupiny jsou násilím ohroženy více,“* dodává.

Jakékoli zdravotní, sociální či statusové znevýhodnění či jejich kombinace představují zásadní překážku při snahách o řešení situace partnerského násilí. Zkušenosti organizací, jež poskytují služby cizincům, cizinkám, sluchově či mentálně znevýhodněným, lidem pracujícím v sexbyznysu či sociálně znevýhodněným dokládají, že jejich klientela může jen obtížně řešit násilí, když je jí řada služeb prakticky nedostupná. Do popředí vystupují například potřeby posílení kapacit tlumočnických služeb, ať už do znakového nebo cizího jazyka, či znalostí dalších odborníků (např. i v oboru psychologie) o potřebách sluchově znevýhodněných, a mnohé další. Organizacím často chybí vybavení či finance na specifické služby (zejména tlumočení, asistence, stavební úpravy prostor).

Ač jsou služby pro oběti násilí definované jako nízkoprahové, pro osoby zažívající partnerské násilí, které navíc čelí dalším znevýhodněním, je často **práh přístupu k specializovaným službám**

nepřekonatelně vysoký. „Sociální služby pro oběti domácího násilí jsou dlouhodobě kapacitně i finančně poddimenzované, je proto často obtížné reagovat na potřeby obětí domácího násilí čelící vícečetným znevýhodněním a zajistit např. bezbariérový přístup či služby tlumočnicků, asistentů, což znesnadňuje přístup k pomoci,“ uvádí Dana Pokorná, vedoucí sociálních služeb proFem.

Sociální služby, mnohdy vysoce odborně specializované, jsou často nastaveny úzkoprofilově. Poskytují tedy kvalitní služby ve své odborné specializaci, ale značným obtížím čelí při poskytování pomoci obětem, u nichž dochází ke kumulaci znevýhodnění. „Pro překlenutí této úzké profilace je **klíčové posilování interdisciplinární spolupráce mezi jednotlivými pomáhajícími organizacemi a zpřehlednění systému pomoci, čehož ale nejde docílit bez adekvátní veřejné podpory,**“ uzavírá Jitka Poláková, ředitelka proFem.

Přesto, že může být průchod systémem pomoci pro oběti často komplikovaný, **vyhledání odborné pomoci je zásadní krok pro návrat do běžného života.**

Zároveň i **vhodná reakce a pozitivní přijetí okolí** jí může pomoc lépe zvládnout svou situaci. Svěří-li se Vám oběť domácího násilí: **vyslechněte ji, nehodnoťte, co Vám říká, věřte jí.**

Kontakty:

Blanka Nyklová, Sociologický ústav AV ČR, v.v.i., výzkumnice

> blanka.nyklova@soc.cas.cz

> tel.: 608 928 657

Jitka Poláková, proFem – centrum pro oběti domácího a sexuálního násilí, o.p.s., ředitelka

> jitka.polakova@profem.cz

> tel.: 774 433 005

Dana Pokorná, proFem – centrum pro oběti domácího a sexuálního násilí, o.p.s., vedoucí sociálních služeb

> dana.pokorna@profem.cz

> tel.: 774 433 034